

מודל לוגי: מרכזי חוסן

מודל לוגי (Logic Model):

כלי עבודה ויזואלי שמסייע לנסח, לחשוף ולהציג תאוריית שינוי ואת רכיביה והקשרים ביניהם. הוא יכול לשמש לייצוג תוכנית התערבות ללקוח בודד, לייצוג "תוכניות סל" מובנות עבור מקבלי שירות שיש להם צרכים משותפים או השייכים לארגון אחד המטפל בהם, וכן בהתייחס לאוכלוסיות יעד רחבות. כמו כן, המודל הלוגי יכול לשמש, עבור מהלכים ארגוניים ובין-ארגוניים המתוכננים או המתקיימים לצורך שיפור השירות והגברת איכותו.

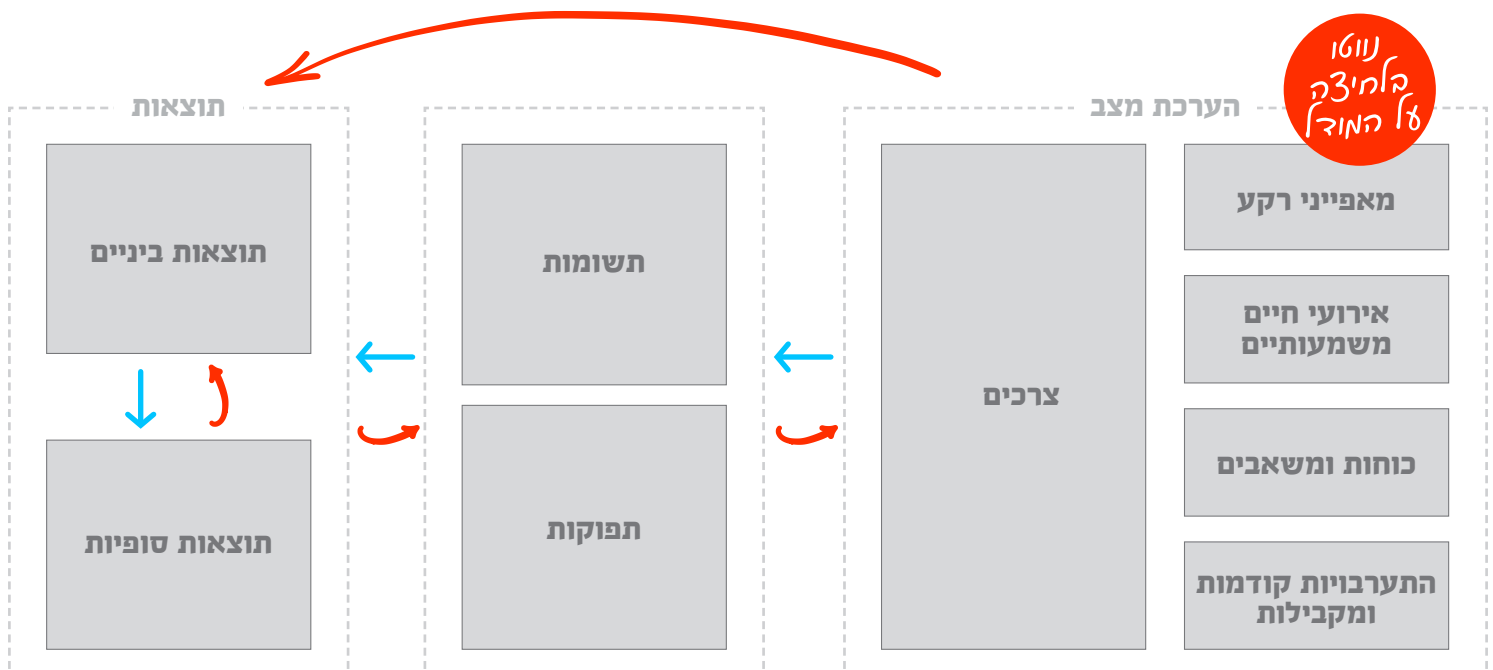
במודל הלוגי שתי מערכות חיצים:

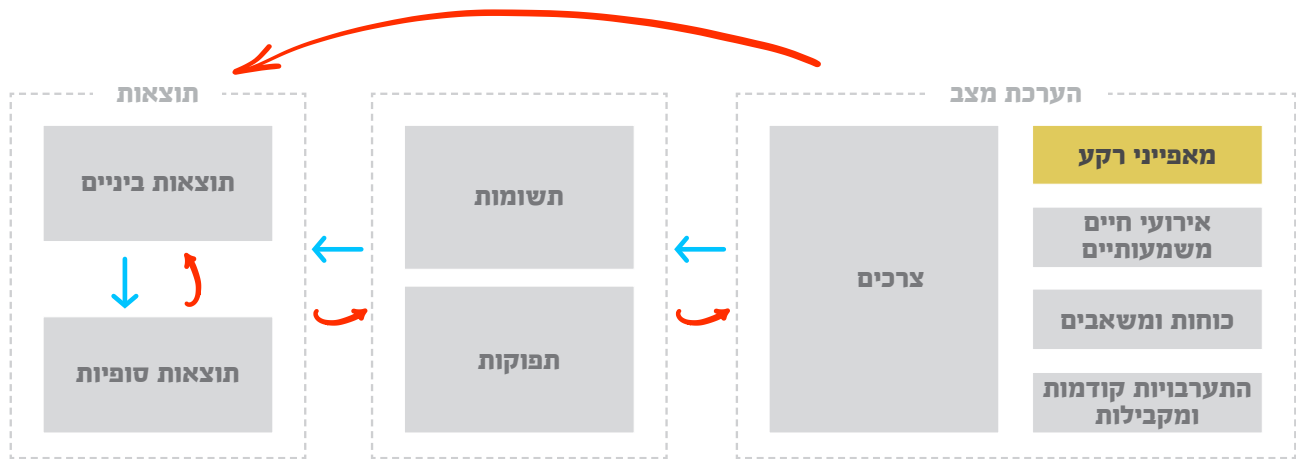
חיצים אדומים:

מייצגים את תהליך חקירת תאוריית השינוי לפי החשיבה התוצאתית. מתחילים בזיהוי מקבלי השירות – מי שעבורם ולמענם נועדה ההתערבות. בכלל זה מגדירים את מאפייניהם וכוחותיהם וכן בוחנים התערבויות קודמות ואת מידת הצלחתן אם הוערכו; ממשיכים להגדרת הצרכים. אלו שבמוקד ההתערבות המתוכננת ולצידם אלו שאינם במוקד; מתוכם גוזרים את התוצאות הרצויות ואת אבני הדרך להשגתן (תוצאות ביניים); ורק לאחר מכן בוחרים את התפוקות להשגת התוצאות ומעריכים את עלותן – התשומות.

חיצים כחולים:

המהלך הכרונולוגי ליישום תיאוריית השינוי. מערכת מקבלי השירות או הארגון – מאפייניה, כוחותיה וההתערבויות הקודמות, התשומות (המשאבים הנדרשים), התפוקות המתבצעות במסגרת אותם משאבים ושבאמצעותן צפוי שיושגו תוצאות הביניים והתוצאות הסופיות.

מאפייני רקע

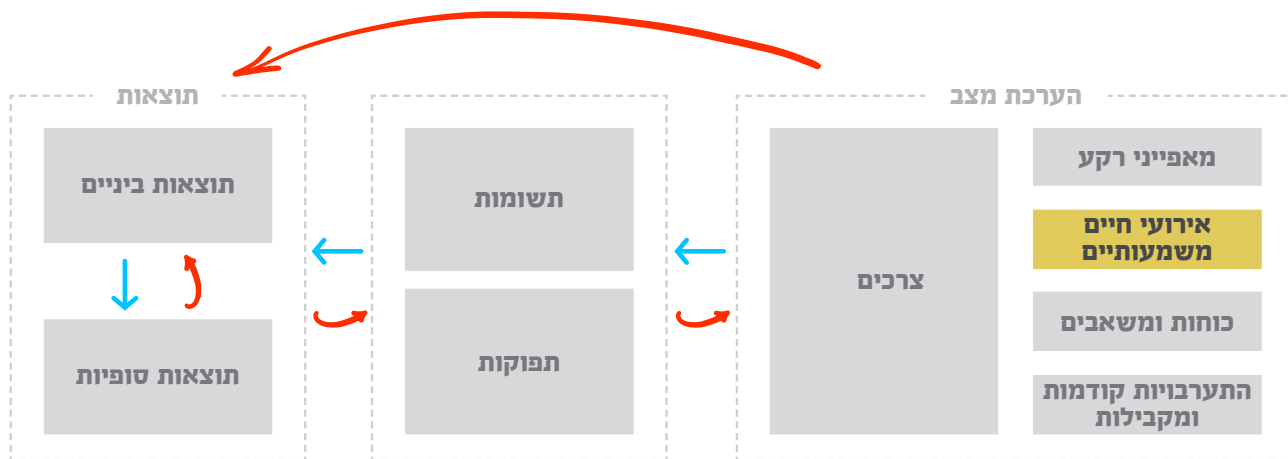
נתונים על אודות הפרט, המשפחה, משתתפי תוכנית או הארגון, שאינם מושא תוכנית ההתערבות והם אינם צפויים להשתנות בעקבותיה, אך יש להם חשיבות בעת תכנון ההתערבות ושיש לבחון את השפעתם על יישום ההתערבות ועל השגת תוצאותיה.

פרט, משפחה וקהילה

- מגדר: גבר/אישה/ אחר
- קבוצת גיל: הגיל הרך (לידה-5) / ילדים (6-11) / נוער (12-17) / צעירים (18-34) / בוגרים (35-64) / הגיל השלישי (65+)
- מצב משפחתי: רווקה/ נשוי/אה או ידועה בציבור/ גרושה/ אלמנה
- מגזר: יהודי/ מוסלמי/ נוצרי/ דרוזי/ בדואי/ אחר
- רמת דתיות: חילוני/ מסורתי/דתי/ חרדי/ אחר
- מעמד: אזרח/ תושב/ שוהה בתוקף אשרה זמנית/ חסר מעמד
- ארץ לידה: _____
- שנת עלייה (אם רלוונטי): _____
- מוגבלויות ולקויות: קוגניטיבי/ חושי/ פיזי/ רגשי-נפשי
- אובחן בעבר כנפגע טראומה: כן/ לא
- בעל רישיון לנשק אישי/נושא נשק אישי: נושא נשק/ בעל רישיון ללא נשק/ אין רישיון נשק
- הרכב משק הבית: אדם בוגר יחיד ללא ילדים / זוג ללא ילדים / זוג הורים וילדים / הורה יחיד וילדים / שותפות ביתית
- מספר ילדים מתחת לגיל 18 במשק הבית: ---
- מספר ילדים מתחת לגיל 18 מחוץ למשק הבית: ----
- הרכב אוכלוסייה: הומוגני/הטרוגני
- הרכב דמוגרפי (קהילה): יהודי/ מוסלמי/ נוצרי/ דרוזי/ בדואי/ אחר
- תמהיל הגילאים בקהילה (באחוזים לפי קבוצת גיל)

היישוב והרשות

- מיקום גיאוגרפי: חבל תקומה/ דרום/ יו"ש/ צפון/ ארצי
- סוג היישוב: עיר/ מועצה אזורית/ יישוב קהילתי/ קיבוץ/ מושב/ כפר
- אופי היישוב: עירוני/כפרי
- סטטוס מוניציפאלי: מועצה נבחרת/ ועדה קרואה/ חשב מלווה (בהווה או בעבר)
- דירוג סוציאקונומי: 1-10

אירועי חיים משמעותיים

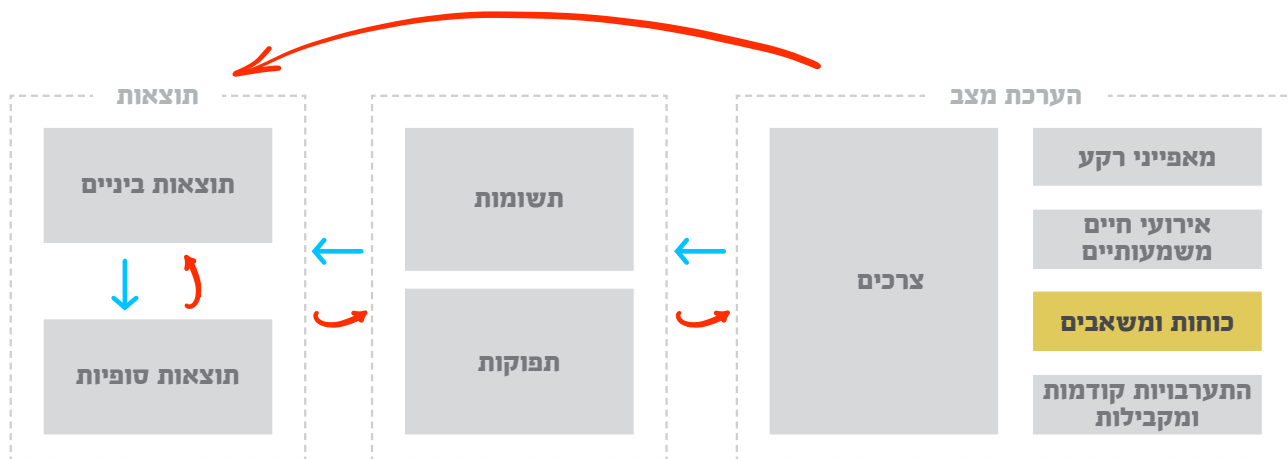
חוויית מכווננת שעשויות להשפיע על הצרכים ועל דרכי ההתערבות.

רשות / יישוב

- פגיעות ברכוש כתוצאה ממצב חירום עכשווי
- פינוי פיזי מהיישוב: למוקד אחד/ פיזור למספר מרכזי פינוי
- היסטוריה של אירועים ביטחוניים

כרט, משפחה וקהילה

- אירוע טראומטי שאינו ביטחוני (למשל: פגיעה מינית, עדות למוות שאינו מסיבות טבעיות של בן משפחה או אדם משמעותי אחר): כן/ לא
- אובדן של אדם קרוב באירוע ביטחוני: בן משפחה/ חבר/ דמות משמעותית אחרת
- היפגעות של אדם קרוב באירוע ביטחוני: בן משפחה/ חבר/ דמות משמעותית אחרת
- שירות צבאי/ ביטחוני בעבר: כן/ לא
- היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים

כוחות ומשאבים

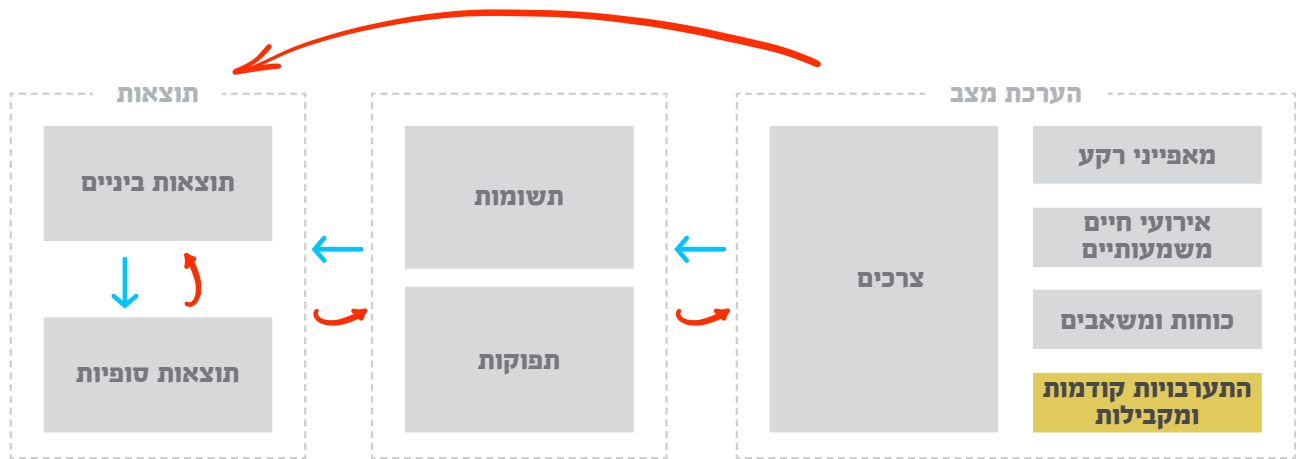
כוחות ומשאבים אישיים, בין-אישיים וסביבתיים קיימים שיש להתחשב בהם בעת תכנון ויישום ההתערבות, לצד כאלה שפיתוחם וחיזוקם הוא חלק מהתוצאות.

כוחות ארגוניים ורשותיים

- מנועים כלכליים: חברות ותאגידים עירוניים/ תיירות וכנאי/ אזור תעשייה והייטק/ אזורי מסחר וצרכנות
- מוניטין: הרשות נתכסת כ"מותג" חזק שתושבים וגורמים חיצוניים מעוניינים לשתף עימו פעולה
- תשומות תקציביות ייעודיות (החלטות ממשלה, עמותות, תרומות וכו')

כוחות סביבתיים

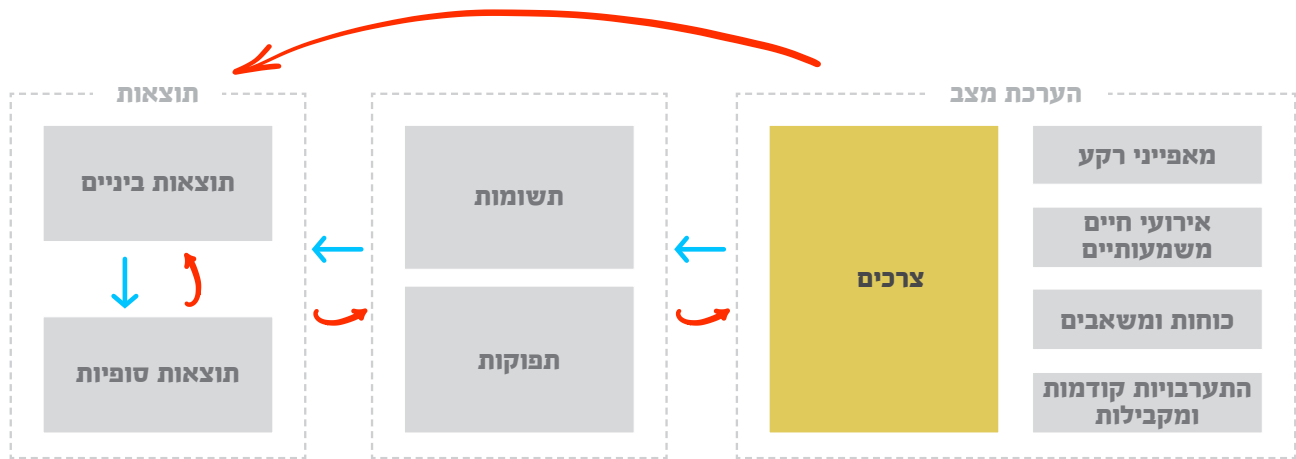
- כלכלה מקומית מקיימת: קיום מקומות תעסוקה ועסקים קטנים ובינונים פעילים
- גישה וזמינות לחוץ וטבע: גינות, פארקים, מגרשי משחקים, טבע ים, נחל, חורשה, מדבר
- מוסדות ואירועי תרבות: ספריה, תיאטרון, מרכז תרבות, מוזיאון, גלריית אומנות, מתקני ספורט, אולמות קונצרטים, פסטיבלים, ירידים
- מסורות קהילתיות (למשל: אירועי תרבות, דת וספורט וחגיגות משותפות)
- מוסדות ויוזמות התנדבותיות: (פעילים קהילתיים ויזמים חברתיים, ועדי שכונות ותושבים, התארגנויות וולונטריות מקומיות, עמותות המאפשרות התנדבות תושבים)
- מוסדות דת: בתי כנסת, כנסיות, מסגדים, ישיבות

התערבויות קודמות ומקבילות

ניסיונות קודמים ומקבילים לטפל בצרכים או להשיג את התוצאות.

- הפרט מקבל כיום/ קיבל בעבר טיפול ממוקד טראומה/פסיכולוגי/פסיכיאטרי/תרופתי: -----
- תוכניות לאומיות פעילות ביישוב: התוכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון 360, הרשות הלאומית לביטחון קהילתי, תוכנית החומש לחברה הבדואית
- שירותים בתחום הרווחה: מש"ח/ מועדוניות/ הוסטלים/ פנימיות/ השירות לעבודה קהילתית/ רשת מתנדבים עירונית/ התמכרויות/ אלימות במשפחה
- שירותים בתחום החינוך: גנים/ בתי-ספר/ צהרונים/ פנימיות/ שפ"י/ שפ"ח/ השכלה גבוהה/ חינוך בלתי פורמלי/ תנועות נוער
- שירותים בתחום הבריאות: טיפת חלב/ בתי חולים/ קופות חולים
- שירותים לאוכלוסיות מיוחדות (אזרחים ותיקים/ מוגבלויות/ ילדים ובני נוער): מועדוני נוער/ מתנס"ים/ תנועות וארגוני נוער/ הכנה לצבא/ סיירות הורים/ מועדוני יום לאזרחים ותיקים/ קהילה נגישה/
- שירותים בתחום ביטחון/ פיקוח: מוקד 106, צח"י
- שירותים בתחום הפיתוח הקהילתי: יחידות משאבי קהילה/ עבודה קהילתית במחלקות לשירותים חברתיים מקדמות תהליכי פתוח קהילתי-כלכלי-מרחבי בקהילות (תוכניות, פרויקטים קהילתיים התנדבותיים מקומיים)
- שירותים ממשלתיים: ביטוח לאומי/ רשות המיסים/ לשכת תעסוקה
- פעילות המשטרה: תחנת משטרה/ כיתת כוננות
- פעילות צבא/ פיקוד העורף: כיתת כוננות
- מוסדות דת: בתי כנסת/ מסגדים/ כנסיות/ ישיבות

צרכים

הבעיות, הדאגות או הקשיים של מקבלי השירות או הארגון, שהם לפי רוב הסיבה לקיום ההתערבות ומוקדיה ומתוכם יגזרו התוצאות הרצויות. הצרכים ינוסחו במונחים של חסר, ריבוי וקושי, או כמצב בעייתי טעון שינוי. חשוב להבחין בין צרכים שהם במוקד ההתערבות ובין צרכים נוספים של מקבלי השירות או המערך הארגוני.

צרכים במוקד ההתערבות

פרט, משפחה וקהילה

- תסמיני טראומה לפי DSM
- חוסר בכוחות ומשאבים אישיים ומשפחתיים: יכולת גמישות והשתנות/תחושת מסוגלות/יכולת התמודדות
- חוסר בכוחות ומשאבים קהילתיים: לכידות חברתית/ תחושת שייכות/ רשתות חברתיות/ אמון חברתי/ מנהיגות מקומית/ חיבור בין הקהילה לסביבה
- חוסן קהילתי נתפס ירוד/שברירי
- חוסר בידע, מידע ומודעות למענים ולשירותים הנוגעים לשגרת חירום ולחירום של פרטים ומשפחות
- קושי בגיוס, שימור ותפקוד של המנהיגות המקומית פעילה

תוך ארגוני ורשוטי

רמה תוך ארגונית (במרכזי החוסן):

- חוסר או רמה נמוכה של תחושת מסוגלות להתמודדות בחירום בקרב העובדים והנהלה
- חוסר או רמה נמוכה של מסוגלות בפועל להתמודדות בחירום בקרב העובדים והנהלה
- המידע והשירותים הניתנים במרכז חוסן אינם זמינים ו/או מוגשים לרשות ולציבור
- מרכז החוסן אינו מוכר ו/או ממוצב כמקור ידע וסמכות בנושא חירום בקרב עובדי הרשות והצוותים המתנדבים

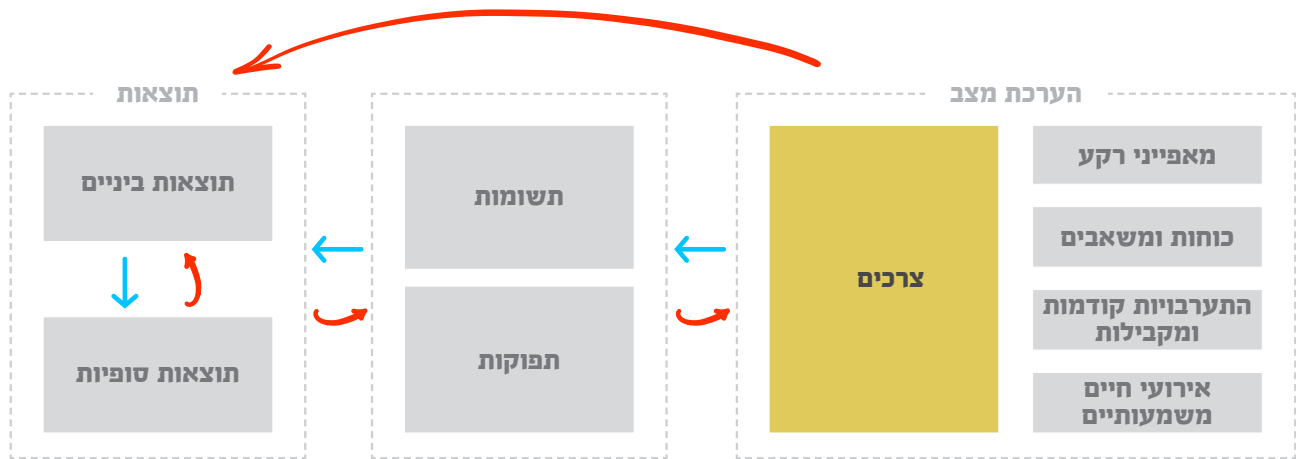
- מחסור בחדרי טיפול ועזרים טיפוליים תומכים לאנשי מקצוע

- מחסור באנשי טיפול מוסמכים/עם התמחות בטרואומה/כוח אדם מקצועי לאספקת שירותים

רמה מערכתית (ברשות המקומית):

- חוסר או רמה נמוכה של תחושת מסוגלות בקרב העובדים והנהלה/ אנשי המקצוע/ המתנדבים ברשות המקומית
- חוסר או רמה נמוכה של מסוגלות בפועל להתמודדות בחירום בקרב העובדים והנהלה/ אנשי המקצוע/ המתנדבים ברשות המקומית
- המדיניות הארגונית של הרשות המקומית אינה הולמת תפיסות עדכניות/ מדיניות בתחום הערכות הפסיכוסוציאלית לחירום
- היעדר פרוטוקולים ונהלים של הרשות המקומית/ הנהלים והפרוטוקולים הקיימים אינם מעודכנים בתחום הערכות הפסיכוסוציאלית לחירום
- חוסר בהירות בחלוקת תחומי האחריות והסמכות הנוגעים לתחום הערכות הפסיכוסוציאלית לחירום בתוך הרשות המקומית ומחוצה לה

צרכים - המשך

הבעיות, הדאגות או הקשיים של מקבלי השירות או הארגון, שהם לפי רוב הסיבה לקיום ההתערבות ומוקדיה ומתוכם יגזרו התוצאות הרצויות. הצרכים ינוסחו במונחים של חסר, ריבוי וקושי, או כמצב בעייתי טעון שינוי. חשוב להבחין בין צרכים שהם במוקד ההתערבות ובין צרכים נוספים של מקבלי השירות או המערך הארגוני.

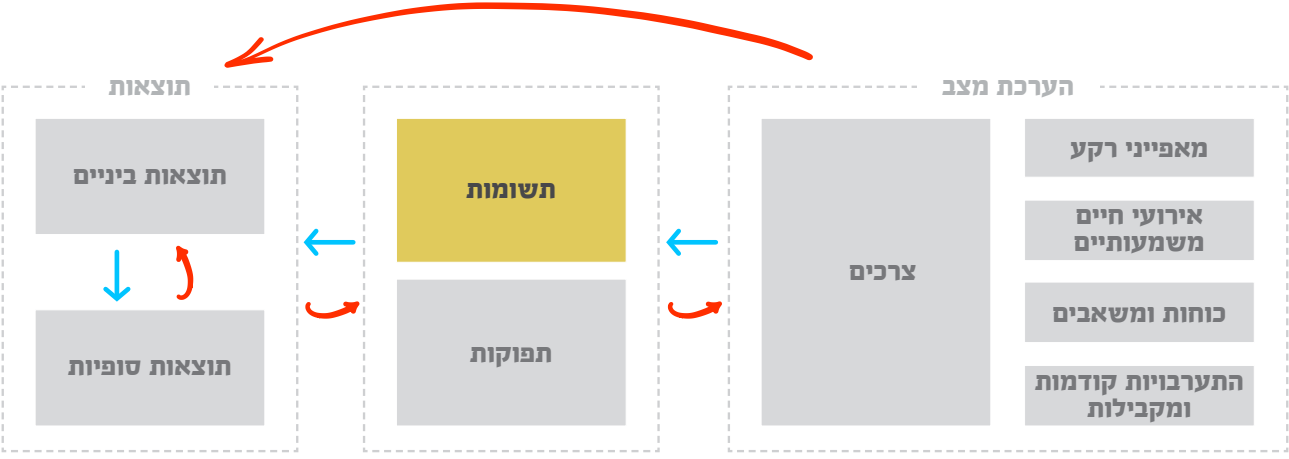
צרכים שאינם במוקד ההתערבות

פרט, משפחה וקהילה

- חוסר יציבות בדיר/ דיר שאינו תואם את הצרכים פערים לימודים/ קשיים בתלמידאות
- היעדר השתייכות למסגרת חינוכית ו/או תעסוקתית
- מצוקה כלכלית
- חוסר אמון במערכות סיוע/ קושי בכניה לבקשה או קושי בקבלת עזרה
- מצוקות או קשיים ביחסים במשפחה ובתפקוד ההורי
- מחסור בשירותים מותאמים לצרכים החברתיים השוטפים: בתחום החינוך/ הרווחה/ הבריאות/ הביטחון
- פינוי פיזי מהיישוב: למוקד אחד/ פיזור למספר מרכזי פינוי

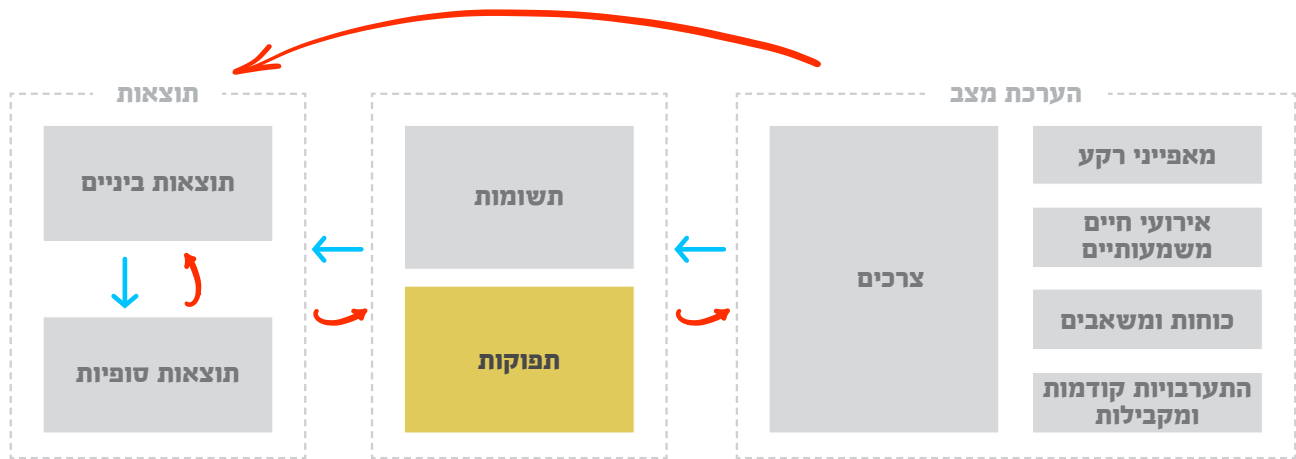
רשות ויישוב

- מחסור במרחבים מוגנים/ נגישות חלקית של מרחבים מוגנים קיימים לכלל האוכלוסיות
- מחסור בשירותים מסחריים להצטיידות לחירום
- מפגעי בטיחות ותברואה
- חוסר ו/או רמה לא מספקת של סנכרון, תיאום ושיתוף פעולה הנוגעים לתחום הערכות הפסיכוסוציאלית לחירום בין גורמים שונים בתוך הרשות המקומית וגורמים שונים הפועלים בתחומה (משרדי ממשלה, ארגוני מגזר שלישי, משטרה, פיקוד העורף) בשגרת חירום ובחירום
- היעדר מנגנוני למידה, הטמעה ושימור מאירועים ביטחוניים קודמים/ הלקחים שהופקו מאירועים קודמים לא מיושמים בתחום הערכות הפסיכוסוציאלית לחירום
- קושי באיתור וגיוס/שימור יכולות מערך מתנדבים, צוותי חירום וכיתות כוננות כשירים וזמינים
- חוסר במנגנונים של שיתוף תושבים בהחלטות הנוגעות לקהילה בנושאי הערכות הפסיכוסוציאלית לחירום

תשומות

עלותם הכספית של המשאבים הנדרשים לקיום התפוקות (עלויות תקציביות, מבנה ותשתיות, כוח אדם ושעות עבודה).

תפוקות

הפעילויות והאסטרטגיות הנכללות בתוכנית ההתערבות ושבאמצעותן פועלים כדי לקדם את השגת התוצאות, ובכלל זאת הסוג, ההיקף, וההדגשים המקצועיים והאתיים. יש להבחין בין אסטרטגיות התערבות ברמת מקבלי השירות ובין אלו המתקיימות ברובד הארגוני.

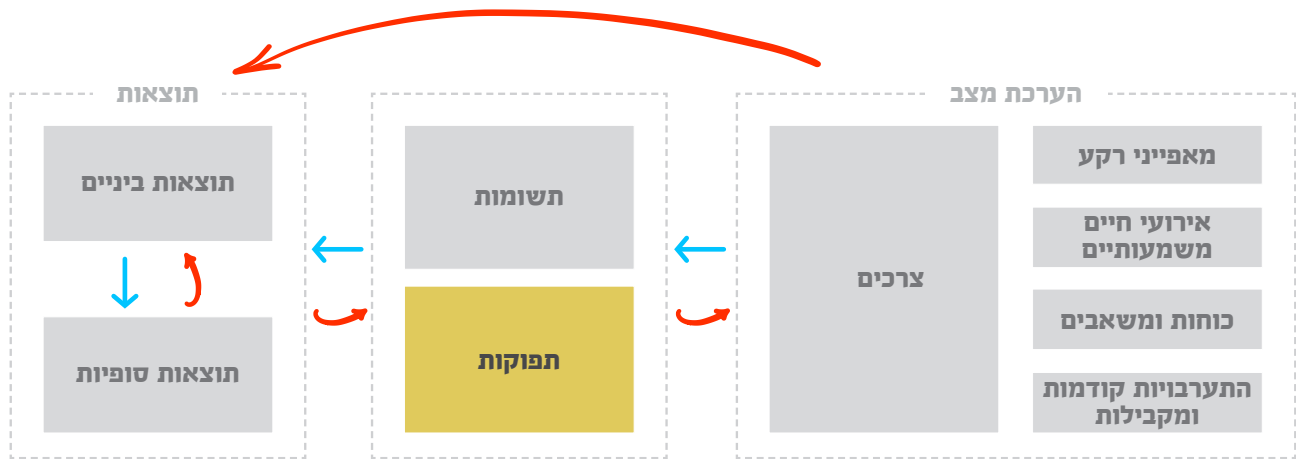
תחת שגרת חירום

- תיווך וליווי לשירותים בקהילה (של הרשות המקומית ומשרדי ממשלה)
- הדרכת הורים
- איתור, גיוס והכשרת נאמני חוסן בקהילה (תושבים) לצורך: ניהול חירום/ הערכת מצב/ זיהוי צרכים/ מעגלי פגיעות/ מענים פוטנציאליים/ סיוע ראשוני
- איתור וגיוס מנהיגות מקומית
- עבודה שוטפת עם מנהיגות מקומית באופן פורמלי ובלתי-פורמלי
- סדנאות משאבי התמודדות/ חיזוק משאבים/ כלי חוסן/ ער"ן לתושבים לפי מאפיין משותף
- קבוצות חוסן קהילתי (תושבים): עבודה בצמוד לאגפי הקהילות ברשויות בחיזוק תחושת השייכות לעיר, הזהות והקהילה לצד קיום אירועי שיא
- הכשרה ולווי מערך צוותי חירום יישוביים/ שכונתיים (צח"צ/צח"ש)
- שילוב פיתוח חוסן, כוחות ומשאבים בפעילויות הפוגה ופנאי ביוזמת הרשות המקומית
- (מצב של איום ביטחוני מתמשך/אירועים ביטחוניים ספורדיים המתקיימים לאורך זמן, ללא חשיפה של הפרט/ משפחה לאירוע ביטחוני או לאחר חשיפה לאירוע ביטחוני אך ללא צרכים פעילים)

פרט, משפחה וקהילה

- מיכוי והערכת מצב שיטתית של הקהילה על מאפייניה, הצרכים המרכזיים, המשאבים והכוחות שלרשותה בכל האמור בהתמודדות עם מצבי משבר וחרום (כולל חוסן קהילתי נתפס)
- הפעלת "קו חם" לדיווח של תושבים על אירועים ביטחוניים בזמן אמת
- הפצת חומרי הסברה לזיהוי מצוקות וכלים לעזרה עצמית
- פגישות אינטימיות (הערכת מצב ובניית תוכנית ההתערבות)
- טיפול פרטני
- טיפול זוגי
- טיפול משפחתי
- טיפול קבוצתי

תפוקות - המשך

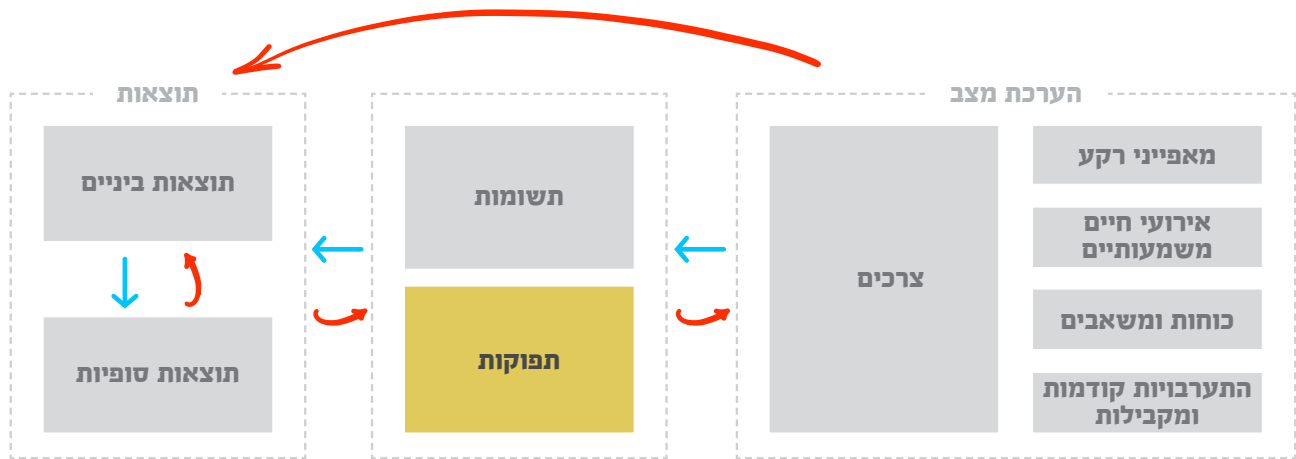
הפעילויות והאסטרטגיות הנכללות בתוכנית ההתערבות ושבאמצעותן פועלים כדי לקדם את השגת התוצאות, ובכלל זאת הסוג, ההיקף, וההדגשים המקצועיים והאתיים. יש להבחין בין אסטרטגיות התערבות ברמת מקבלי השירות ובין אלו המתקיימות ברובד הארגוני.

תחת שגרת חירום

תוך ארגוני ורשותי

- הכשרה, ליווי והקניית כלים בהערכות לחירום של עובדי מרכז החוסן
- הקניית כלים לעזרה ראשונה נפשית לעובדי הרשות/ צוותי חירום (צח"י/ צח"ש/ צח"ר) / כיתת כוננות/ מגיבים ראשוניים
- סיוע לרשות המקומית בעריכת תרגילי היערכות לחירום לכלל עובדי הרשות
- תמיכה רגשית והנחיית עובדים ומתנדבים במרכז החוסן/ ברשות/ בכוחות ההצלה (משטרה/ כבאות/ מד"א) / בצוותי החירום (צח"י / צח"ש/ כיתת כוננות/ עובדים ונותני שירותים ברשות מקומית)
- מיפוי ואיגום משאבים (למשל, ניצול תשתית קהילתית קיימת לצורך מתן מענים בחירום)
- ריכוז מידע בתחום הערכות לחירום
- ייזום ותיאום פעולות של מחקר ולמידה בתחום ההיערכות לחירום
- הקמה וליווי של מנגנוני היוועצות עם תושבים ושיתוף ציבור בנושאים הנוגעים לחירום
- פרסום חומרי הסברה בנושאי מוכנות לחירום ברשויות המקומיות
- ייעוץ שוטף לראש הרשות ובעלי תפקידים ברשות בענייני חוסן ארגוני, פרטני וקהילתי
- ליווי וסיוע לרשות בבניית תפיסת הפעלה/ פרוטוקולים/ נהלים/ הנחיות לשעת חירום הנוגעים לממדים פסיכוסוציאליים בתיאום עם הנהלים של משרדי הממשלה השונים והטמעת לקחים והוראות של גורמים ממלכתיים ומקומיים
- ליווי וסיוע לרשות בבניית מנגנוני עבודה המאפשרים סנכרון בשעת חירום ובהיערכות לחירום בין הגופים הממסדיים, נציגי הקהילה ועמותות מגזר שלישי
- ליווי וסיוע לרשות בגיבוש ויישום תוכנית להפעלת מתנדבים בחירום
- הכשרה, ליווי והקניית כלים בהערכות לחירום של צוותי החירום (צח"י/ צח"ש/ צח"ר) וכיתות הכוננות
- הכשרה, ליווי והקניית כלים בהערכות לחירום של עובדים ואנשי מקצוע חיוניים בשעת חירום: רווחה/ חינוך/ בריאות/ ביטחון ופיקוח/ מגזר שלישי

תפוקות - המשך

הפעילויות והאסטרטגיות הנכללות בתוכנית ההתערבות ושבאמצעותן פועלים כדי לקדם את השגת התוצאות, ובכלל זאת הסוג, ההיקף, וההדגשים המקצועיים והאתיים. יש להבחין בין אסטרטגיות התערבות ברמת מקבלי השירות ובין אלו המתקיימות ברובד הארגוני.

חירום

(חשיפה של הפרט/ המשפחה לאירוע ביטחוני יחיד/ תקופת הסלמה של אירועים בטחונים בתדירות גבוהה)

פרט, משפחה וקהילה

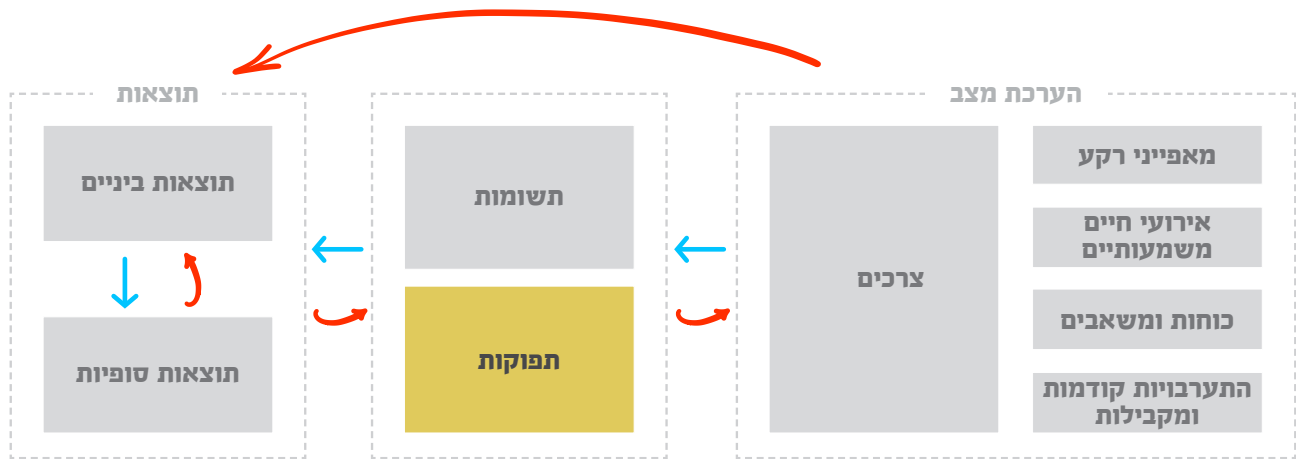
- איתור ויישוג (של קרובים ושל נחשפים נוספים לאירוע) - ראיונות טלפונים יזומים לפרטים שנחשפו לאירוע ביטחוני לזיהוי מצוקות ובמידת הצורך הזמנה לאינטייק
- פגישות אינטייק (הערכת מצב ובניית תוכנית ההתערבות)
- טיפול פרטני
- טיפול זוגי
- טיפול משפחתי
- טיפול קבוצתי
- הדרכת הורים
- תיווך וליווי לשירותים בקהילה (של הרשות המקומית ומשרדי ממשלה)
- הרחבה "קו חם" - סיוע טלפוני 24/7 ב-4 שפות
- הרחבת סוג והיקף המענים הקבוצתיים בהתאם לאירוע החרום והצרכים הייחודיים שמייצר

- הרחבת סוג והיקף המענים הקהילתיים בהתאם לאירוע החרום והצרכים הייחודיים שמייצר
- הפעלת קבוצות חוסן לזמן חירום להורים/ בני נוער/ ילדים/ צח"י/ צח"ש/ כיתות כוננות/ מגיבים ראשונים
- הדרכות וכלים להורים בזמן חירום
- הגעה פיזית למקום האירוע וקיום מפגשים פיזיים מיידים עם קהילות
- עבודה עם מנהיגות מקומית וועדי תושבים על הצפת צרכים וכוחות מקומיים ויצירת מענים בשעת החירום
- איגום משאבים
- ניצול תשתית קהילתית קיימת לצורך מתן מענים בחירום

תוך ארגוני ורשותי

- הקמת שלוחות במרכזי פינוי ובמקומות בהם ישנם ריכוזי אוכלוסייה מפונה
- קיום קבוצות חוסן/ משאבי התמודדות לעובדי הרשות המקומית ובעלי תפקידים בקהילה

תפוקות - המשך

הפעילויות והאסטרטגיות הנכללות בתוכנית ההתערבות ושבאמצעותן פועלים כדי לקדם את השגת התוצאות, ובכלל זאת הסוג, ההיקף, וההדגשים המקצועיים והאתיים. יש להבחין בין אסטרטגיות התערבות ברמת מקבלי השירות ובין אלו המתקיימות ברובד הארגוני.

חירום

- מפגשי חיזוק קשר, ונטילציה והכנה לעובדים/ אנשי מקצוע ומתנדבים חיוניים בשעת חירום: רווחה/ חינוך/ בריאות/ ביטחון ופיקוח/ מגזר שלישי/ צח"י/ צח"ש/ כיתת כוננות/ עובדי מרכז החוסן
- סדנאות להתמודדות עם מצב חירום מתמשך לעובדים/ אנשי מקצוע ומתנדבים חיוניים בשעת חירום: רווחה/ חינוך/ בריאות/ ביטחון ופיקוח/ מגזר שלישי/ צח"י/ צח"ש/ כיתת כוננות/ עובדי מרכז החוסן
- עבודה עם הרשות המקומית ביצירת מענים ייעודיים להתמודדות עם אבל ושכול
- סיוע לרשות בניסוח והעברת מסרים ומידע לתושבים
- סיוע לרשות המקומית בפינוי תושבים
- סיוע לרשות המקומית באיתור צרכים והקמת מענים (הקמת מועדונים לנוער במרכזי פינוי/ הקמת סירות הורים במרכזי פינוי)
- התאמת המענים הקיימים לזמן החירום (למשל, הגדלת המענים משאבי התמודדות לצח"י/ צח"ש/ צל"ח/ כיתות כוננות/ מגיבים ראשוניים/ צוותים חינוכיים)

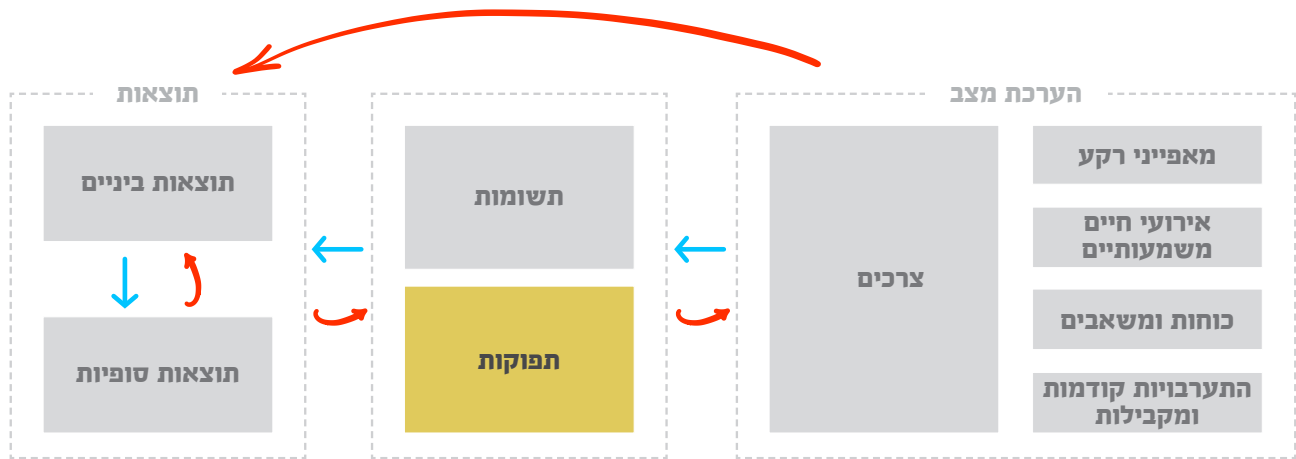
חזרה לשגרה ושיקום

(מסיומו של מצב החירום וחזרה לשגרה או לשגרת חירום, עם צרכים פעילים)

פרט, משפחה וקהילה

- פגישות אינטימיות (הערכת מצב ובניית תוכנית ההתערבות)
- טיפול פרטני
- טיפול זוגי
- טיפול משפחתי
- טיפול קבוצתי
- הדרכת הורים
- תיווך וליווי לשירותים בקהילה וסיוע במיצוי זכויות
- סיוע וליווי הרשות במתן סיוע לוגיסטי לפרטים ומשפחות (למשל, איתור מקום מגורים/ מסגרת חלופיים, חיבור למתנדבים מהקהילה)
- סדנאות קבוצתיות לילדים/ בני נוער/ הורים לעיבוד ראשוני ובניית נרטיב אישי ומשפחתי בעזרת כלי הבעה ויצירה (גינון טיפולי/ בעלי חיים/ גלישת גלים/ כתיבה)

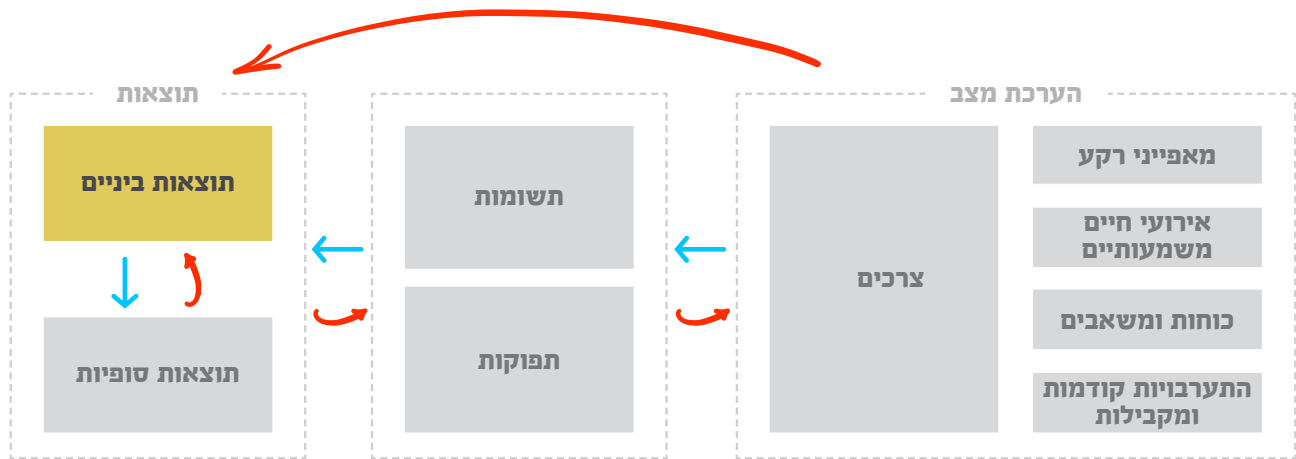
תפוקות - המשך

הפעילויות והאסטרטגיות הנכללות בתוכנית ההתערבות ושבאמצעותן פועלים כדי לקדם את השגת התוצאות, ובכלל זאת הסוג, ההיקף, וההדגשים המקצועיים והאתיים. יש להבחין בין אסטרטגיות התערבות ברמת מקבלי השירות ובין אלו המתקיימות ברובד הארגוני.

חזרה לשגרה ושיקום

- סדנאות משאבי התמודדות וימי השתלמות לצוותי צח"י/ צח"ש/ כיתות כוננות/ מגזר שלישי/ צח"י/ צח"ש/ כיתות כוננות/ עובדי מרכז החוסן
- ליווי וסיוע לרשות בשיקום צוותי חירום וכיתות כוננות: גיוס והכשרה של מתנדבים חדשים
- ליווי וייעוץ במהלכי עיבוד לקחים ותובנות של המחלקות המקצועיות ברשות
- ליווי וייעוץ לבעלי תפקידים ברשות המקומית בפיתוח והטמעת מענים לאור הצרכים החדשים שעולים מהמחלקות המקצועיות ברשות המקומית
- איגום משאבים
- ניצול תשתית קהילתית קיימת לצורך מתן מענים בחירום
- סדנאות לצוותי צח"י/ צח"ש/ צל"ח/ כיתות כוננות/ מגיבים ראשוניים/ עובדי רשות/ דמויות מפתח בקהילה/ עובדי מרכזי החוסן- הפקת לקחים, חשיבה קדימה והכשרת צוותים חדשים
- סדנאות משאבי התמודדות ועיבוד חוויות טראומתיות לעובדים/ אנשי מקצוע ומתנדבים חיוניים בשעת חירום: רווחה/ חינוך/ בריאות/ ביטחון
- סדנאות לעובדים ברשות המקומית בהערכות להערכות לחזרה לשגרה/ חזרת אוכלוסייה מפונה ליישוב/ התמודדות עם מציאות מאתגרת
- סדנאות משאבי התמודדות ועיבוד חוויות טראומתיות לעובדים/ אנשי מקצוע ומתנדבים חיוניים בשעת חירום: רווחה/ חינוך/ בריאות/ ביטחון

תוך ארגוני ורשותי

תוצאות ביניים

אבני הדרך שהן תנאי הכרחי להשגת התוצאות הסופיות. הן מתייחסות לשינויים הנדרשים בקרב מקבל השירות עצמו ובסביבתו. כאשר אבני הדרך הנדרשות להשגת התוצאות הסופיות הרצויות הן במערכת הארגונית המטפלת, בעובדים או בממשק עם מערכות מקבילות, הן יכונן "תוצאות ביניים ארגוניות".

כרט, משפחה וקהילה

- הפרטים והמשפחות מכירים את המענים העומדים לרשותם בשגרת חירום ובחירום והם יודעים כיצד לקבל מהם סיוע בעת הצורך
- הפחתה בעוצמה ובתדירות של תסמיני טראומה
- הפרטים והמשפחות בעלי ידע יישומי ומיומנויות להתמודדות עם אירועים ביטחוניים ועם החיים בצל איום ביטחוני מתמשך
- חיזוק יכולות ההתאוששות ממצבי חירום של פרטים ומשפחות
- חיזוק יכולות גמישות, השתנות והתאמה למצבי חיים חדשים של פרטים ומשפחות
- עלייה בתחושת המסוגלות של פרטים ומשפחות בהתמודדות עם מצבי חירום
- הפרטים, המשפחות והקהילות מקבלים מענה זמין, מקצועי ומותאם למצבי החשיפה ולאירועים הביטחוניים
- הגברת רמת הלכידות החברתית
- הגברת תחושת השייכות של פרטים בקהילה לקהילה אליה הם משתייכים
- קיומן של רשתות חברתיות תומכות ופעילות ותמיכה חברתית של חברי הקהילה בפרטים בה
- שיפור באמון החברתי בין פרטים בקהילה ובין פרטים לקהילה

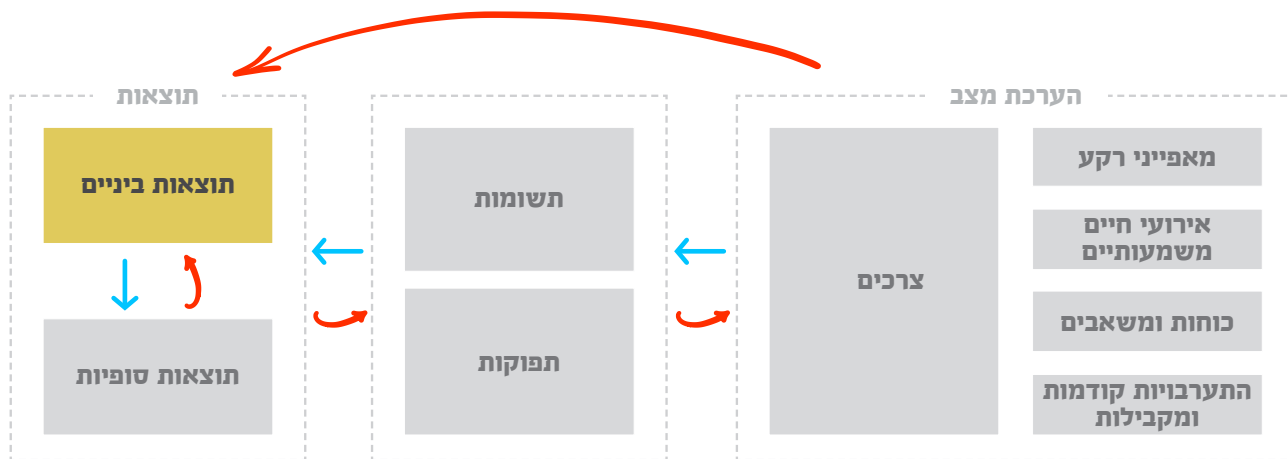
חיזוק המנהיגות מקומית

- שיפור בחיבור בין פרטים בקהילה לסביבה הפיזית והחברתית בה הם חיים

תוך ארגוני ורשותי

- מערך המתנדבים, צוותי החירום וכיתות הכוננות מאויש, מוכשר וזמין
- אנשי המקצוע והמתנדבים במרכז החוסן בעלי תחושת מסוגלות להתמודדות עם מצבי חירום
- אנשי המקצוע והמתנדבים במרכז החוסן וברשות המקומית בעלי יכולת התמודדות עם מצבי חירום ונתינת מענים ושירות בזמן חירום
- המידע והשירותים הנוגעים לחירום זמינים ומונגשים לכלל התושבים
- התנאים הפיזיים, הצויד ומספר חדרי הטיפול תואמים את צרכי התושבים
- כישורי כוח האדם מספר המטפלים וכישורי כוח האדם במרכז החוסן תואמים את צרכי התושבים
- הרשות המקומית מעניקה שירותים מקצועיים ומגוונים, במענה לכלל הצרכים של התושבים בכל שלבי החירום: בשגרת חירום, בעת חירום ולאחר אירוע החירום.

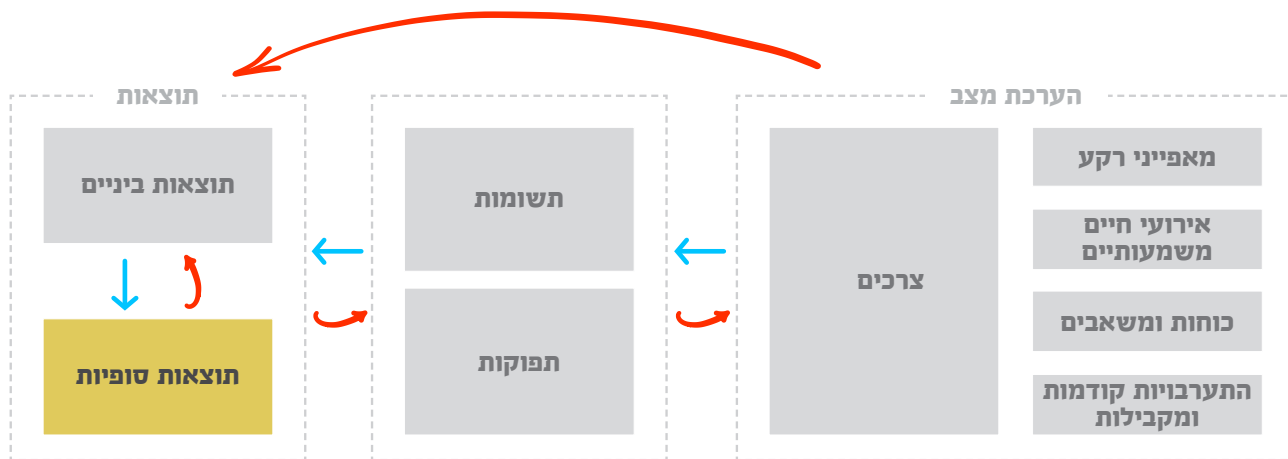

תוצאות ביניים - המשך

אבני הדרך שהן תנאי הכרחי להשגת התוצאות הסופיות. הן מתייחסות לשינויים הנדרשים בקרב מקבל השירות עצמו ובסביבתו. כאשר אבני הדרך הנדרשות להשגת התוצאות הסופיות הרצויות הן במערכת הארגונית המטפלת, בעובדים או בממשק עם מערכות מקבילות, הן יכונן "תוצאות ביניים ארגוניות".

- לרשות המקומית רמה גבוהה של חוסן ארגוני - הגורמים המקצועיים ברשות המקומית הם בעלי תחושת מסוגלות ויכולת התמודדות, גמישות והסתגלות במצבי חירום כך שהתאוששות מהם מהירה
- מרכז החוסן נכלל כגורם קריטי ומשמעותי בכתיבה ועדכון של פרוטוקולים ונהלים עדכניים לכלל מחלקות הרשות המקומית לחירום
- מרכז החוסן נכלל כגורם קריטי ומשמעותי בחלוקת תחומי אחריות וסמכות בזמני חירום בתוך ומחוצה לה ברשות המקומית
- קיימים שיתופי פעולה וממשקים מתואמים ורציפים בין מרכז החוסן לכלל המחלקות ברשות המקומית והארגונים הרלוונטיים להערכות לחירום ומענה לשעת חירום
- מתקיימים במרכז החוסן וברשות תהליכי למידה, הטמעה ושימור מאירועים ביטחוניים קודמים, והממצאים מהם מיושמים ומוטמעים

תוצאות סופיות

השינויים שההתערבות מנסה לקדם ושלשם נועדה. לרוב, הן תמונת ראי של הצרכים שבמוקד והן מגדירות את מהות השינוי ואת מגמתו.

- מניעה של פיתוח הפרעת דחק פוסט-טראומטית כרונית (Post Traumatic Stress disorder)
- המטופלים שמוכרים כסובלים מתסמיני טראומה מתפקדים באופן נורמטיבי
- חיזוק כוחות, משאבים ויכולת ההתמודדות עם מצבי חירום של פרטים ומשפחות
- לקהילה רמה גבוהה של חוסן קהילתי – תחושת מסוגלות ויכולות מעשיות קהילתיות להתמודדות עם מצבי חירום ולהתאושש מהם במהירות.
- שיפור ביכולות הגמישות, ההשתנות וההתאמה למצבי חיים חדשים של הקהילה